

การศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะองค์ประกอบสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้วเจริญ

พัชรินทร์ แฉล้มวาริ¹, วินัย หมั่นคศิริธรรม²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่องานสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

กุฏิวัดแก้วเจริญ เป็นกุฏิไม้สักที่มีความงดงามและทรงคุณค่า ซึ่งเป็นผลงานชิ้นสำคัญของพระครูสุนทรธรรมกิจ (หลวงปู่หยอด ชินวโร) ท่านทรงดำริไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงความเจริญรุ่งเรืองของวัดแก้วเจริญ เพื่อสืบทอดให้เป็นมรดกแก่คนรุ่นหลัง แต่หลังจากที่ท่านได้มรณภาพไป ข้อมูลทางสถาปัตยกรรมไม่ได้มีการบันทึกไว้ ผู้ท้าววิจัยจึงเห็นความสำคัญควรศึกษาและอนุรักษ์ไว้

โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในบุคคล 3 กลุ่ม คือ เจ้าอาวาส ลูกศิษย์ ชาวบ้าน จำนวน 10 คน และจากการเก็บข้อมูลแบบสำรวจและศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สำรวจรูปแบบสถาปัตยกรรม ศึกษาระบบโครงสร้างที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม

ผลสรุปทำให้ทราบโครงสร้างสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ได้แก่ หลังคาแฝดที่มีลักษณะลูกฟูกหน้าจั่ว ค้ำยันกาทาบาทที่เป็นไม้สักโบราณเข้าร่องกันในลักษณะกาทาบาท การเข้าร่องที่ตกแต่งเพื่อความสวยงาม ฝาประกนและฝาสายบัวที่เป็นรูปแบบดั้งเดิมของบ้านเรือนไทย จึงนำข้อมูลมาเผยแพร่ในรูปแบบที่ทันสมัยแต่ยังคงความเก่าไว้อยู่ ได้แก่ แผ่นนำเสนองาน แผ่นพับ แบบจำลองโมเดล แนวความคิดมาจากแสงเทียนที่สื่อถึงศาสนาพุทธ เมื่อแสงมากระทบจึงเห็นลวดลายเอกลักษณ์ จึงนำเรื่องของแสงและเงา มาใช้ในชิ้นงานเพิ่มความสนใจให้แก่ผู้ที่ต้องการศึกษา

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรมไทย, องค์ประกอบสถาปัตยกรรม, โครงสร้างไม้โบราณ, เอกลักษณ์เฉพาะ, แนวความคิดในการออกแบบ

บทนำ

กุฏิวัดแก้วเจริญมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นการขึ้นกุฏิด้วยไม้สักทั้งหลัง รูปแบบของค้ำยันที่มีลักษณะงดงามแบบไทย รวมถึงระบบโครงสร้างแบบโบราณ ที่เกิดจากการบูรณะซ่อมแซมมาตามยุคตามสมัยของเจ้าอาวาส จึงเป็นที่มาของคำว่ากุฏิวัดที่งดงามที่สุดในจังหวัดสมุทรสงคราม เดิมกุฏิมีเพียง 2 หลัง ได้มีการปลูกขึ้นใหม่อีก 4 หลัง รวมเป็น 6 หลัง ในสมัย

พระครูเปลี่ยนเป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. 2492 ทุกหลังถูกสร้างแบบทรงไทยโบราณ หลังจากนั้นก็ได้ได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชน ร่วมกันบริจาคสิ่งของต่างๆในการสร้างกุฏิ ทำให้ในปัจจุบัน มีจำนวนกุฏิทั้งสิ้น 10 หลัง แล้วมีการซ่อมแซมจนในตอนนี้เป็นกุฏิไม้สักล้วน นับตั้งแต่เสาเรือนโครงสร้างหลังคา มุงกระเบื้องดินเผา ประดับด้วยปานลมและตัวหงา ฝาเรือนมี 2 แบบ คือ ฝา

ประกันและฝาสายบัว กุฏิใช้เป็นเป็นเรือนที่พักอาศัยของพระภิกษุ

กุฏิวัดแก้วเจริญจึงสะท้อนวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนในชุมชนตลาดริมน้ำ 3 อำเภอ มีสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นที่มีคุณค่าและมีความสำคัญเกี่ยวเนื่องกันมาอย่างช้านาน และในปัจจุบันกุฏิวัดแก้วเจริญเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของหลวงปู่หยอด (พระครูสุนทร ชินวิโส) ที่ได้ดำริไว้เป็นอนุสรณ์ถึงความรุ่งเรืองของวัดแก้วเจริญแห่งนี้

เมื่อเวลาผ่านไปยิ่งทำให้มีความน่าสนใจทางด้านงานสถาปัตยกรรมควรค่าแก่การอนุรักษ์และศึกษา ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการสร้างเรือนไม้ กุฏิหรือระบบโครงสร้างต่างๆ แต่เมื่อผู้ที่ออกแบบได้มรดกภาพไป (พระครูสุนทรธรรมกิจ) ก็ไม่ได้มีการบันทึกข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรมไว้เลย ไม่ได้มีการจัดทำข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อให้เป็นความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ ซึ่งส่งผลในอนาคตกุฏิพระวัดแก้วเจริญ ก็จะถูกกลืนไปตามกาลเวลาเหลือไว้เพียงเรื่องเล่าต่อกัน งานสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าก็จะไม่สามารถตรวจสอบหาข้อมูลอ้างอิงได้

จึงนำเสนอข้อมูลทางสถาปัตยกรรมทั้งข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเฉพาะด้านสถาปัตยกรรมเพื่อให้เกิดความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษาสถาปัตยกรรม นักวิชาการ ผู้ออกแบบสถาปนิก นักประวัติศาสตร์ และนักโบราณคดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) สรรวจรูปแบบสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้วเจริญ
- 2) ศึกษาาระบบโครงสร้างกุฏิวัดแก้วเจริญรวมถึงรวบรวมข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของกุฏิวัดแก้วเจริญ

- 3) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้วเจริญแก่นักวิชาการ นักค้นคว้าวิจัย นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ

ระเบียบวิธีวิจัย

แนวทางในการศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะองค์ประกอบสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้วเจริญจังหวัดสมุทรสงคราม จะใช้วิธีการวิจัยเชิงสัมภาษณ์ (Interview Form) และแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจลักษณะทางกายภาพและเก็บรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมเพื่อต้องการความชัดเจนและแม่นยำในข้อมูลทางสถาปัตยกรรม จากนั้นเก็บข้อมูล นำความคิดเห็นมาใช้ในการสรุปผลและดำเนินในขั้นตอนงานออกแบบต่อไป

ภาพที่ 1 ที่ตั้งของโครงการ

อยู่ในหมู่บ้านที่ 10 ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ริมฝั่งขวาแห่งลำแม่น้ำอ้อม (คลองแควอ้อม) ติดกับปากคลองประตูที่ตั้งวัดนี้ เดิมเป็นหมู่บ้านที่ 1 ตำบลหัวลาด อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มณฑลราชบุรี

โดยการจัดทำชุดคำถามสำหรับไปสัมภาษณ์ (Interview Form) โดยการสัมภาษณ์ในครั้งนี้มีการแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าอาวาส ลูกศิษย์ ชาวบ้าน ผู้สัมภาษณ์จำนวน 10 คน

ภาพกลุ่มบุคคลที่เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

กลุ่มที่ 1 คำถามชุดสัมภาษณ์สำหรับเจ้าอาวาสวัดแก้วเจริญ

กลุ่มที่ 2 คำถามชุดสัมภาษณ์สำหรับลูกศิษย์วัดแก้วเจริญ

กลุ่มที่ 3 คำถามชุดสัมภาษณ์สำหรับชาวบ้าน

ภาพที่ 2 กลุ่มบุคคลที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ภาพที่ 3 ผังสรุปชุดคำถามแบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 1 ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

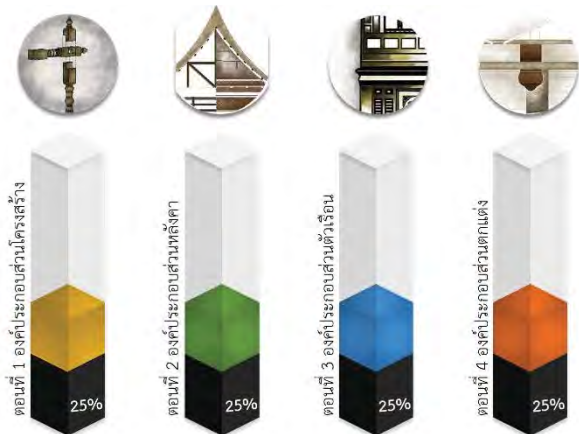
คำถามแบบสัมภาษณ์ / แบบรายการ	ข้อมูลที่รวบรวมได้		
	เจ้าอาวาส พระภิกษุ สงฆ์	ลูกศิษย์ วัดแก้ว เจริญ	ชาวบ้าน
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์	สัมภาษณ์ จำนวน 1 คน	สัมภาษณ์ จำนวน 4 คน	สัมภาษณ์ จำนวน 5 คน
ตอนที่ 2	ทั้งเจ้าอาวาส ลูกศิษย์ และชาวบ้านต่างเป็นคนในพื้นที่ที่อยู่อาศัยมา		

คำถามแบบสัมภาษณ์ / แบบรายการ	ข้อมูลที่รวบรวมได้		
	เจ้าอาวาส พระภิกษุ สงฆ์	ลูกศิษย์ วัดแก้ว เจริญ	ชาวบ้าน
ความเป็นมาในอดีตที่เกี่ยวข้องกับกุฏิวัดแก้วเจริญ	ตั้งแต่เด็กกันทุกคนจึงมีความคุ้นชินกับวัดมาก ซึ่งเจ้าอาวาสก็ได้ให้ข้อมูลมาเป็นหนังสือ จึงได้ประวัติของวัดที่มีการบันทึกไว้อยู่แล้ว		
ตอนที่ 3 ลักษณะทางกายภาพกุฏิวัดแก้วเจริญ (บูรณะ, ปรับปรุง)	ผู้ให้สัมภาษณ์ 10 ท่าน มีการให้ข้อมูลตรงกันว่ากุฏิเดิมทรุดโทรมมากไม่เจริญเหมือนสมัยนี้ เห็นการเปลี่ยนแปลงของกุฏิวัดในบางส่วน เช่น รั้วกุฏิ หลังเก่าออกแล้วสร้างใหม่ ซึ่งเดิมกุฏิมีใต้ถุนสูง แต่ในปัจจุบันใต้ถุนตรงนั้นได้ปิดผนึกกันเป็นห้องเพื่อเพิ่มจำนวนที่พักอาศัยของพระสงฆ์ โดยแบ่งแต่ละชั้นออกเป็น 3 ห้อง โดยตัวกุฏิเป็นไม้สักทั้งหลังอาจจะมีเก่าทรุดโทรมบ้าง แต่ได้มีการทาสีเคลือบใหม่ในปัจจุบัน		
ตอนที่ 4 รายละเอียดองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม	นาย ประจักษ์ กิจประชา เป็นหนึ่งในชาวบ้านที่ได้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เนื่องจากตนเคยเป็นช่างไม้ ได้บอกว่ากุฏิเป็นไม้สักอย่างแน่นอน ซึ่งนำไม้มาจากจังหวัดเพชรบุรี และบอกว่าฝาชั้น 1 เรียกว่าฝาประกน ฝาที่ใช้ชั้น 2 เรียกว่าฝาสายบัว		

การสำรวจรายละเอียดองค์ประกอบสถาปัตยกรรมแบบตรวจสอบรายการ (Check

List) แบ่งการสำรวจ 4 ส่วน คือ องค์ประกอบส่วน
โครงสร้าง องค์ประกอบส่วนหลังคา องค์ประกอบ
ส่วนตัวเรือน องค์ประกอบส่วนตกแต่ง

การเก็บข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรและ
ภาพถ่ายโดยใช้การสังเกตลักษณะเรือนภูมิจึงได้
ข้อมูลทางสถาปัตยกรรมของเรือนไม้ภูมิแบบ
ละเอียดย

ภาพที่ 4 ผังสรุปแบบตรวจสอบรายการ

ตารางที่ 2 การสำรวจสถาปัตยกรรม

องค์ประกอบสถาปัตยกรรม	จำนวน	ลักษณะทางกายภาพ
ตอนที่ 1 องค์ประกอบส่วนโครงสร้าง		
1.1 เสา	60 ต้น / ภูมิ 1 แถว	เสาแบบที่ 1 เป็นลักษณะเสาไม้สักสี่เหลี่ยม ขนาด 0.23 x 0.23 ซม.
	58 ต้น / ภูมิ 1 แถว	เสาแบบที่ 2 เป็นลักษณะเสาไม้สักกลม ขนาด 0.23 x 0.23 ซม.
	8 ต้น / ภูมิ 1 แถว	เสาแบบที่ 3 เป็นลักษณะเสาปูนมีฐาน

องค์ประกอบสถาปัตยกรรม	จำนวน	ลักษณะทางกายภาพ
1.2 บันได/ราวบันได	ทางขึ้นมี 4 ตำแหน่ง / ภูมิ 1 แถว	ขนาด 0.20 x 0.20 ซม. บันไดเป็นไม้สักจำนวน 12 ชั้น แต่ มีฐานเป็นปูน สูง 0.20 ซม. ราวบันไดเป็นไม้สักสูง 1.00 ม. อยู่ระหว่างภูมิที่สามารถเดินเชื่อมถึงกันได้
ตอนที่ 2 องค์ประกอบส่วนหลังคา		
2.1 หลังคาแบบจั่วลูกฟูก	10 หลัง / ภูมิ 1 แถว	เป็นหลังคาแบบจั่วลูกฟูกลักษณะเป็นหลังคาแฝด 1 ภูมิ มี 2 หลัง
2.2 หน้าบัน	1 แบบ / ภูมิ 1 แถว	หน้าบันเป็นไม้สักลักษณะคล้ายฝาประกน และมีกิ่งสอดปักกันเพื่อปกกันแสงแดดและกันฝน
2.3 ปั้นลม	1 คู่ / 1 หลังคา	แผ่นไม้แบนขนาดหนา 2.5 - 3 ซม. ติดอยู่ปลายแปหัวเสา แปรลาน ออกไป มีหน้าที่ปิดชายคาด้านสกัดหัวและท้ายกันลมตี จากกระเบื้องส่วนล่างของปั้นลม แต่งรูปแบบตัวเหงา เรียกว่า “เหงาปั้นลม” หรือแต่งเป็น

องค์ประกอบสถาปัตยกรรม	จำนวน	ลักษณะทางกายภาพ
		รูปทางปลา การติดใช้ตะปูตอกออกมาจากใต้แปะทะลุไปติดบนลม
ตอนที่ 3 องค์ประกอบส่วนตัวเรือน 3.1 ฝาประกน	-	ฝาประกนแบบที่ 1 เป็นฝาสายบัว มีลักษณะที่ฝาไม้กระดานตีตามแนวยีนและทับแนวด้วยไม้เส้นเล็ก ๆ ทุกรอยต่อของแผ่นฝามองดูคล้ายกันบัว ฝาประกนแบบที่ 2 เป็นฝาประกน ฝาเรือนไม้สักที่ประกอบกันด้วยการเข้าลิ้น โดยลูกนอนหรือไม้แวนนอน จะถูกบรรจุในโครงไม้แนวตั้งเป็นแนวสลับกัน บรรจุด้วยลูกฟักไม้จริงในระหว่างช่องสี่เหลี่ยม โดยลูกฟักมักถูกประดับตกแต่งให้สวยงาม
3.2 ประตูชั้น 1	3 บาน / 1 ภูมิ	ประตูไม้สัก ประตูไม้สักเปิดปิด 1 บาน ขนาด 1.90 ซม
3.3 ประตูชั้น 2	3 บาน / 1 ภูมิ	

องค์ประกอบสถาปัตยกรรม	จำนวน	ลักษณะทางกายภาพ
3.4 หน้าต่างชั้น 1	10 บาน / 1 ภูมิ	ประตูไม้สัก ประตูไม้สักเปิดปิด 2 บาน ขนาด 1.80 ซม.
3.5 หน้าต่างชั้น 2	7 บาน / 1 ภูมิ	หน้าต่างไม้สัก เป็นหน้าต่างไม้สัก ขนาด 0.85 ซม. สูง 0.90 ซม. หน้าต่างไม้สัก เป็นหน้าต่างไม้สัก ขนาด 0.45 ซม. สูง 0.90 ซม.
ตอนที่ 4 องค์ประกอบตกแต่ง 4.1 ค้ำยัน	16 อัน / ภูมิ 45 อัน / หอฉันท	แบบที่ 1 แบบกาทาบาท เป็นไม้สัก เพื่อค้ำยันในส่วนกันสาด มีลักษณะคล้ายกาทาบาท แบบที่ 2 แบบหงส์ เป็นไม้สัก เพื่อค้ำยันในส่วนกันสาดจะใช้ที่หลังคาที่หอฉันท มีลักษณะเป็นหงส์

ผลการวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลทางด้านเอกลักษณ์และองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภูมิวัดแก้วเจริญสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

- 1) สรรวจรูปแบบสถาปัตยกรรมภูมิวัดแก้วเจริญ
(1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ในหัวข้อต่างๆ ผู้ให้สัมภาษณ์ 10 ท่าน มีการให้ข้อมูลตรงกันว่าภูมิเดิม

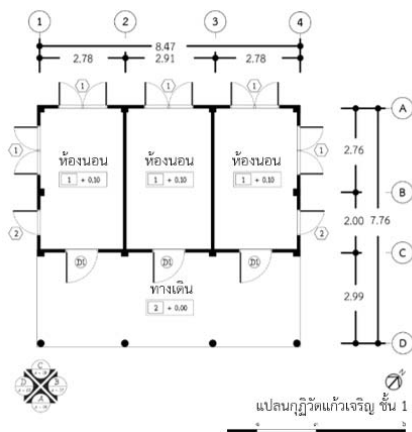
ทรุดโทรมมากไม่เจริญเหมือนสมัยนี้ เห็นกุฏิหลังนี้มาตั้งแต่จำความได้และเห็นการเปลี่ยนแปลงของกุฏิวัดแก้วเจริญในบางส่วน เช่น รื้อกุฏิหลังเก่าออกแล้วสร้างใหม่ ซึ่งเดิมกุฏิมีใต้ถุนสูง แต่ในปัจจุบันได้ถุนตรงนั้นได้ปิดผนังกันเป็นห้องเพื่อเพิ่มจำนวนที่พักอาศัยของพระสงฆ์ โดยแบ่งชั้นบนเป็น 3 ห้อง และชั้นล่าง 3 ห้อง โดยตัวกุฏิเป็นไม้สักทั้งหลัง อาจจะมีเก่าทรุดโทรมบ้าง แต่ได้มีการทาสีเคลือบใหม่ในปัจจุบัน

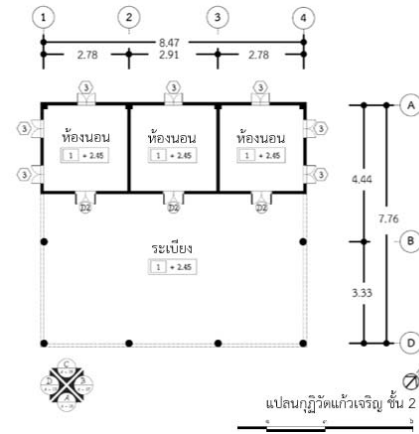
ภาพที่ 5 กุฏิก่อน - หลังการบูรณะ

(2) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ

เก็บข้อมูลองค์ประกอบสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้วเจริญ ด้วยการวัดพื้นที่และส่วนสูง เก็บรายละเอียดด้วยการสเก็ตภาพ และการถ่ายภาพ

ภาพที่ 6 แปลนพื้นที่ชั้นที่ 1

ภาพที่ 7 แปลนพื้นที่ชั้นที่ 2

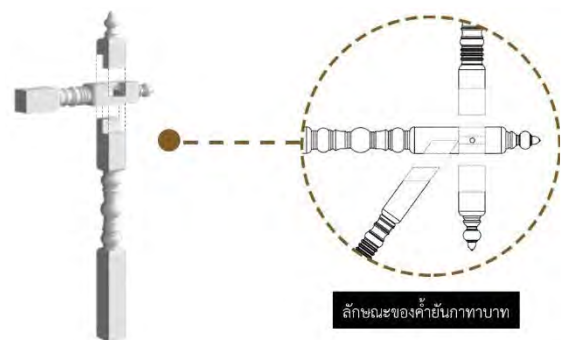
2) ศึกษาระบบโครงสร้างกุฏิวัดแก้วเจริญรวมถึงรวบรวมข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของกุฏิวัดแก้วเจริญ

(1) หลังคาลูกฟักหน้าจั่ว ลักษณะเป็นหลังคาแฝด และมีกันสาดปีกนกเพื่อปิดกันแสงแดด

ภาพที่ 8 แสดงหลังคาลูกฟักจั่ว

(2) ค้ำยันกาทาบาท เป็นไม้สักโบราณที่เข้าร่องกันในลักษณะกาทาบาท

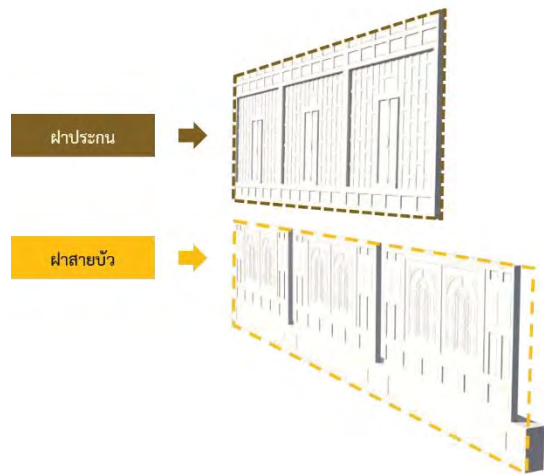

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะค้ำยันกาทาบาท

(3) การเข้าร่อง เป็นสิ่งตกแต่งที่ติดตั้งตรงคาน
ทำไว้เพื่อความสวยงาม ซึ่งเกิดจากการเข้าร่องของ
ไม้สัก

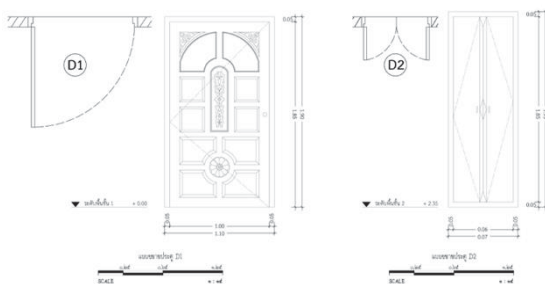
(4) ฝาประกน / ฝาสายบัว

1. ฝาประกน เป็นฝาเรือนไม้สักที่ประกอบด้วย
การเข้าลิ้น วางสลักกันคล้ายแนวการก่ออิฐ และ
ประกอบด้วยลูกฝักจริงในระหว่างช่องสี่เหลี่ยม
2. ฝาสายบัว มีลักษณะที่ฝาไม้กระดานตีตามแนว
ยี่นและทับแนวด้วยแนวเส้นเล็กๆ ทุกรอยต่อของ
แผ่นฝามองดูคล้ายก้านบัว

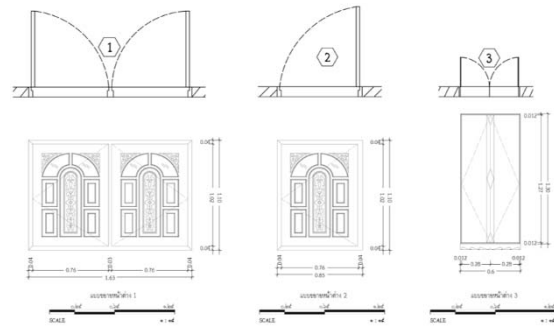

ภาพที่ 10 ฝาปฏิวัติแก้วเจริญ

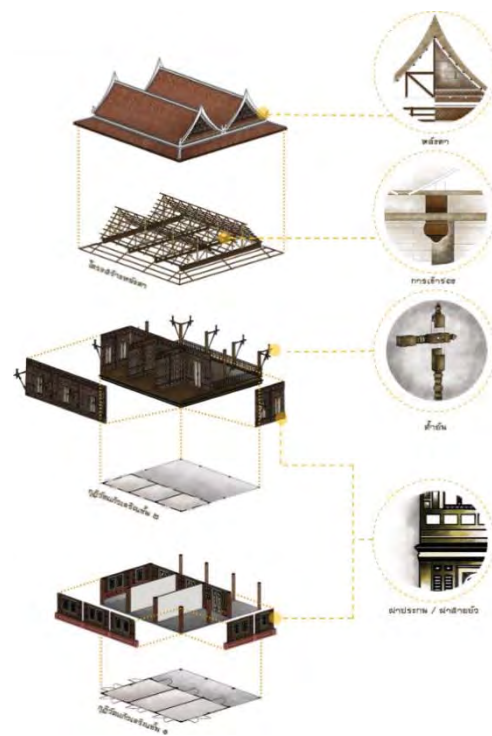
(5) ประตู/หน้าต่างไม้สัก มีลักษณะที่แตกต่าง
กันมาก เนื่องจากเกิดจากการปลูกสร้างเพิ่มเติมทำ
ให้ลักษณะของประตูแตกต่างกัน

ภาพที่ 11 แบบขยายประตู

ภาพที่ 12 แบบขยายหน้าต่าง

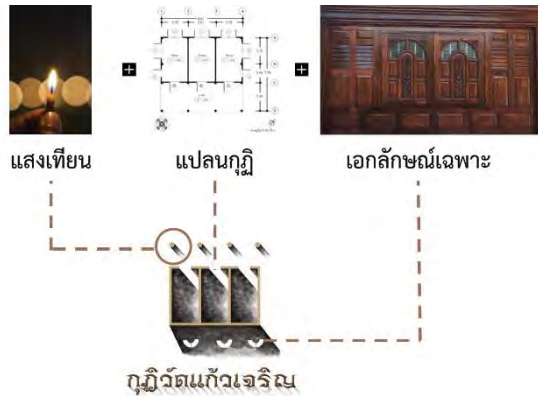

ภาพที่ 13 แสดงองค์ประกอบสถาปัตยกรรม

3) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมกุฏิวัดแก้ว
เจริญ ผลงานสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัยและศึกษา
ในครั้งนี้ คือนำข้อมูลทางด้านงานสถาปัตยกรรมมา
สร้างเป็นผลงานและเผยแพร่ในรูปแบบที่ทันสมัย
แต่ยังคงความเก่าไว้อยู่ ได้แก่

- (1) แนวความคิด มาจากแสงเทียนที่ส่องถึง
ศาสนาพุทธ เมื่อแสงมาตกกระทบกับตัวกุฏิจึงเห็น

ลดลายเอกลักษณ์ นำเรื่องของแสงและเงามาใช้
ในการสร้างสรรค์ชิ้นผลงาน

ภาพที่ 14 แนวความคิด

โทนสีที่นำมาใช้ Earth tone ในการ
ออกแบบเป็นการนำสีกลุ่มนี้จะให้ความรู้สึกที่
อบอุ่นและเรียบง่ายสบายตา

ภาพที่ 15 โทนสีที่เลือกใช้ในการออกแบบ

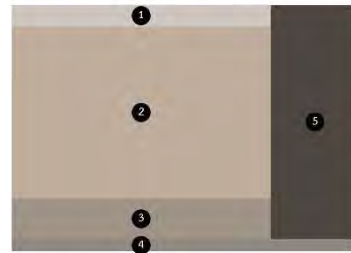
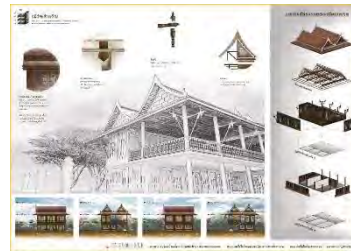
(2) แผ่นนำเสนอ แนวความคิดในการออกแบบ
มีรูปแบบของการทำที่ความเรียบง่าย สามารถอ่าน
ได้ง่ายไม่ซับซ้อน เน้นที่รูปภาพโดยจะใช้ทั้งที่เป็น
ภาพจำลองและภาพวาดลายเส้น

1. ลำดับเจ้าอาวาส
2. รูปจำลองกุฏิวัดแก้วเจริญ
3. ผังกุฏิวัดแก้วเจริญ
4. ที่ตั้งโครงการ
5. แนวความคิดของผลงาน
6. ชื่อโครงการ

แผ่นนำเสนอแผ่นที่ 1 ขนาดกระดาษ A2

ภาพที่ 16 การออกแบบแผ่นนำเสนอแผ่นที่ 1

1. ชื่อโครงการ
2. รูปภาพวาดลายเส้น
3. รูปด้าน
4. ชื่อผู้จัดทำ
5. ภาพแยกองค์ประกอบสถาปัตยกรรม

แผ่นนำเสนอแผ่นที่ 2 ขนาดกระดาษ A2

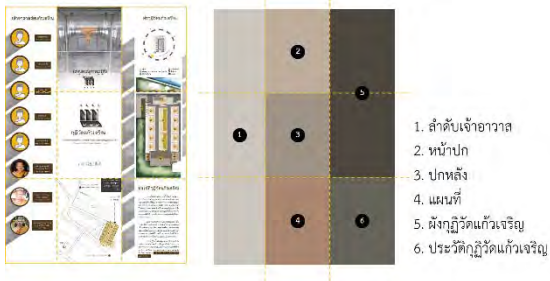
ภาพที่ 17 การออกแบบแผ่นนำเสนอแผ่นที่ 2

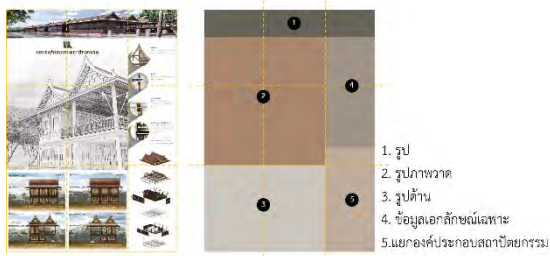
ภาพที่ 18 ภาพชิ้นงานแผ่นนำเสนอ

2) แผ่นพับ แนวความคิดในการออกแบบ เพื่อให้
ผู้อ่านสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ที่ทำ

ความรู้เพิ่มเติมได้จากแผ่นพับที่สะดวกในการพกพา
เนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ลักษณะการพับเรียบ
ง่ายเพื่อให้เข้ากับกลุ่มผู้ใช้

ภาพที่ 19 การออกแบบแผ่นพับหน้าที 1

ภาพที่ 20 การออกแบบแผ่นพับหน้าที 2

3) แบบจำลองโมเดล เป็นแบบจำลองเพื่อนำเสนอ
ในรูปแบบขึ้นโมเดล โดยมีอยู่ด้วยกัน 2 ชั้น ซึ่ง
ได้แก่ งานสถาปัตยกรรมที่เห็นสถาปัตยกรรมแบบ
เต็มหลัง 1 ชั้น และแบบที่แสดงโครงสร้างไม้
โบราณ 1 ชั้น สามารถมองเห็นรายละเอียดได้
ชัดเจน

ภาพที่ 22 ป้ายชื่อโครงการ

ภาพที่ 23 โมเดลตัวกุฏิวัดแก้วเจริญด้านหน้า

ภาพที่ 24 โมเดลตัวกุฏิวัดแก้วเจริญด้านข้าง

ภาพที่ 25 โมเดลโครงสร้างด้านหน้า

ภาพที่ 26 โมเดลโครงสร้างด้านข้าง

สรุปและอภิปรายผล

เมื่อนำผลจากการสัมภาษณ์และการสำรวจมาประมวลผล จะเห็นว่าข้อมูลทั้งสองส่วนสนับสนุนและไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้สามารถสรุปถึงปัจจัยที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เมื่อสำรวจรูปแบบของกุฎี กุฎีใช้เป็นเรือนที่พักอาศัยของพระภิกษุ สามเณร ลักษณะทางสถาปัตยกรรมคือเป็นกุฎีเรือนแฝด ในลักษณะ 2 เรือนติดกัน โดยมีส่วนของรางน้ำเชื่อมต่อเป็นรางเดียวกันอยู่ตรงกลาง โดยที่เรือนในจะกันเป็นห้องมิดชิด ใช้เป็นที่หลับนอนของพระภิกษุมีชานเชื่อมต่อกับเรือนกุฎีหลังอื่นๆ ลักษณะการจัดหมู่กุฎีเป็นแบบขนาน ซึ่งกุฎีปลูกเป็นแนวยาว 2 แถว มีชานเป็นตัวเชื่อมกลาง และมีส่วนที่เป็นหอดันหอสวดมนต์ วางแทรกร่วมอยู่

2) หลังจากการศึกษาทำให้ทราบโครงสร้างสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์เฉพาะได้แก่ หลังคาแฝดที่มีลักษณะลูกฟักหน้าจั่ว ค้ำยันกาทาบาทที่เป็นไม้สักโบราณที่เข้าร่องกัน ในลักษณะกาทาบาท การเข้าร่องที่ตกแต่งเพื่อความสวยงาม ฝาประกนและฝาสายบัว ที่มีทั้ง 2 แบบ ใน 1 หลัง และกุฎีทั้งหลังใช้ไม้สักในการขึ้นทั้งหมด

3) ได้ออกแบบสื่อที่เป็นข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเฉพาะด้านสถาปัตยกรรม เพื่ออนุรักษ์และนำเสนอให้เกิดความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษาสถาปัตยกรรม นักวิชาการ ผู้ออกแบบสถาปนิก นักประวัติศาสตร์ และนักโบราณคดี

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการนำข้อมูลที่เกิดจากการสำรวจไปใช้ องค์กรประกอบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์บ้างส่วนมีความงดงามและแฝงไปด้วยวัฒนธรรมของคนในชุมชน ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจต่อลักษณะการอยู่อาศัย วิถีวัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติของผู้คนในอดีตตามความเหมาะสม เพื่อช่วยกันอนุรักษ์และคงความงดงามของสถาปัตยกรรมไทย

2) ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงสำรวจเอกลักษณ์เฉพาะองค์กรประกอบสถาปัตยกรรมกุฎีวัดแก้วเจริญสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบและต่อเติมกุฎีสงฆ์ในวันข้างหน้าหรือจะพัฒนาต่อยอดข้อมูลเชิงสำรวจจากเดิม ที่จะได้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของชุมชนตลาดริมน้ำ 3 อำเภอ หรืออาจเป็นชุมชนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน กระตุ้นเป็นแหล่งสำคัญทางศาสนาและเสริมการท่องเที่ยวของคนในชุมชน ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางด้านข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

รองศาสตราจารย์ ฤทัย ใจจงรัก. (2556). สัตส่วนในงานสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วงศ์ฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา. (2543). ความหลากหลายของเรือนพื้นถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (Research Paper) Bangkok:SuanSunandha Rajabhat University
- สมคิด จิระทัศนกุล. (2559). อภิธานศัพท์ช่างสถาปัตยกรรมไทย เล่ม 3 องค์กรประกอบ “ส่วนเรือน”. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Mankhatitham. W, (2018). **Design and Development Guidelines for Modification Area in Rowhouse and Town house in order to increase safety the Aged.**(Research Paper) Bangkok : SuanSunandha Rajabhat University
- สมคิด จิระทัศนกุล. (2559). อภิธานศัพท์ช่างสถาปัตยกรรมไทย เล่ม 4 องค์กรประกอบ “ส่วนหลังคา”. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Mankhatitham. W, (2015). **The Physical Environmental Development Guideline for the Crime Prevention. : A Case Study of Dusit District Area.** The 2nd Suan Sunandha National and International Academic Conference. 26-27 November 2015. Bangkok
- Boonnarapithak.P, Mankatitham.W, International Journal of Advances in Mechanical and Civil Engineering (IJAMCE), (2019).**The Project of Studying the Model of Housing in the Waterfront Community of Koh Kret, Nonthaburi, Volume-6, Issue-5.** Mankhatitham. W, (2012). **Developing Cultural Tourism Source of Bang Khon Thi Community, Samut songkhram Province. Thailand Research Expo 2013.**Bangkok
- Kwanyu.C, Mankatitham.W, International Journal of Management and Applied Science (IJMAS), (2019). **Commercial Identity Creation Approach in Koh Kret Community Area, Volume-5, Issue-10.**
- Mankhatitham. W, (2018). **Conservation and Development of Building for Fire Protection in KlongSuan Market Community 100 years.**